

УДК 342.25 + 338.244.47

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Студ. А.С. Петрушко, гр. БІО 1-14

Науковий керівник доц. Костюк Г.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Обґрунтувати вплив децентралізації на політичну кризу, корупцію та владу загалом. Розкрити всі особливості місцевого самоврядування.

Необхідно описати принципи відносин між суспільством та державою, визначити основні повноваження місцевого самоврядування, виділити необхідні економічні інструменти, в результаті чого, визначено вплив децентралізації на державну систему.

Об'єкт дослідження. Суспільні відносини децентралізації влади в системі державного управління. Децентралізація влади в Україні, як процес перерозподілу всіх повноважень, функцій, людей від центрального управління, залишається одним із гострих питань сьогодення. Полягає в отриманні значно більших можливостей для місцевих ініціатив, таким чином, державний службовець виконуватиме не тільки накази вищого керівництва.

Методи та засоби дослідження. При дослідженні децентралізації влади, використані методи як загальнонаукові, так і спеціальні методи: пошуково-бібліографічний, він охоплює теоретичний аналіз, систематизацію і класифікацію друкованих джерел з питань децентралізації державного управління; порівняльного і статистичного аналізу фактів і явищ, їх синтезу, що використовувався для дослідження еволюції системи державного управління, кращого розуміння динаміки розвитку нормативно-правової бази; прогностичний, передбачає прогнозування, узагальнення незалежних характеристик опрацьованих матеріалів для формування висновків, визначення шляхів подальшого розвитку й упровадження реформ децентралізації влади та надання державних послуг населенню в Україні. Аби забезпечити достовірність отриманих результатів використовується метод зіставно-порівняльного аналізу [4].

Результати дослідження. Пріоритетами запроваджених змін визначено розширення прав органів місцевого самоврядування у прийнятті рішень та надання їм повної бюджетної самостійності у питаннях наповнення своїх бюджетів та здійснення видаткових повноважень. Паралельно передбачено збільшення джерел формування дохідної бази місцевих бюджетів за рахунок передачі окремих доходів з державного бюджету, запровадження нового виду податку – акцизного податку з кінцевих продажів, розширення бази оподаткування податком на нерухомість [1].

Запроваджено новий механізм бюджетного регулювання – систему тотального збалансування усіх місцевих бюджетів замінено системою горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій залежно від рівня надходжень на одного жителя. При цьому, вирівнювання здійснюється лише по одному податку – податку на доходи фізичних осіб, решта платежів залишаються в повному розпорядженні місцевих органів влади [1].

Було виявлено безпосередній вплив функціонування місцевого самоврядування на потреби суспільства. Головним його призначенням є формування, підтримка сприятливого життєвого середовища, що дає можливості до всебічного розвитку людей. Також міжнародний досвід показує, що при перерозподілі повноважень та ресурсів, відбувається посилення місцевого самоврядування і територіально, і чисельно.

Набуло подальшого розвитку економічна спроможність органів місцевого самоврядування щодо здійснення власних і делегованих повноважень; чіткий розподіл

усіх повноважень між рівнями та посадовими особами місцевого самоврядування; зменшення рівня відчуження органів місцевої влади від населення, непрозорості діяльності, неефективності використання земельних ресурсів [2].

Очевидно, що децентралізація є інструментом до реформи державної служби та її ефективності, що, в свою чергу, формує нові принципи відносин між суспільством, державою та ринком. У зв'язку з чим, відбуватиметься створення та підтримка повноцінного життєвого середовища для людей, задоволення інтересів громадян у всіх галузях життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів територіальних громад та самої держави.

Перерозподіл усіх повноважень від центрального управління змінить саму по собі роль держави в соціальних та економічних аспектах. Так, щоб якомога більше повноважень мали ті органи, які ближче до людей, де такі повноваження можна реалізувати найуспішніше. Що призведе до розвитку України в цілому, збільшення можливостей впливати на рішення влади, підвищення ефективності та професійності влади, покращення добробуту громад, зменшення корупції [1].

Розвинуте громадянське суспільство та демократія у ньому призведуть до утворення сильного місцевого самоврядування, яке буде діяти у рамках закону та Конституції. Звичайно, держава забезпечує ефективний контроль й одночасно зупиняє ті рішення, в яких місцеві органи виходять за межі своїх повноважень. Об'єднанні громади мають можливість збільшити місцеві бюджети. Таким чином, у них з'являється стимул заробляти більше. Тоді громада й стає активним учасником економічної сторони держави [3].

Висновки. Тож децентралізація, як закономірна реформа, характеризує будь-яку країну як ту, що вибрала шлях прогресу. А громади, отримавши всі відповідні економічні інструменти, мають заробити необхідні ресурси та взяти на себе всю відповідальність за вирішення місцевих проблем. Адже, місцеві органи отримують повноваження, які по праву належать їм. З їх допомогою відбудеться чітке розмежування держави та громади. Також, ще одним позитивним аспектом реформи є збільшення інвестиційних ресурсів місцевих бюджетів.

Ключові слова: децентралізація управління; реформування самоврядування; муніципальна влада

ЛІТЕРАТУРА

1. Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади [Електронний ресурс] : Постанова Верховної Ради України від 31 серпня 2015 року № 656-VIII. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/656-19>
2. Скрипнюк О. Децентралізація влади як чинник забезпечення стабільності конституційного ладу: теорія й практика [Електронний ресурс] / О. Скрипнюк // Віче : громадсько-політичний і теоретичний журнал. – 2015. – № 12. – С. 22-24. – Режим доступу : www.viche.info
<http://www.csi.org.ua/korotkyj-oglyad-reformy-mistsevogo-sam/>
3. Цурканова И. А. Демократический политический процесс как фактор структурных изменений в системе исполнительной власти в современной Украине / И. А. Цурканова // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2014. – Вип. 8. – С. 273-276. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/filipol_2014_8_70.
4. Роман В. Ф. Особливості децентралізації та деконцентрації влади: теоретичний аспект / В. Ф. Роман // Ефективність державного управління. – 2014. – Вип. 38. – С. 92-98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/efdu_2014_38_11.pdf